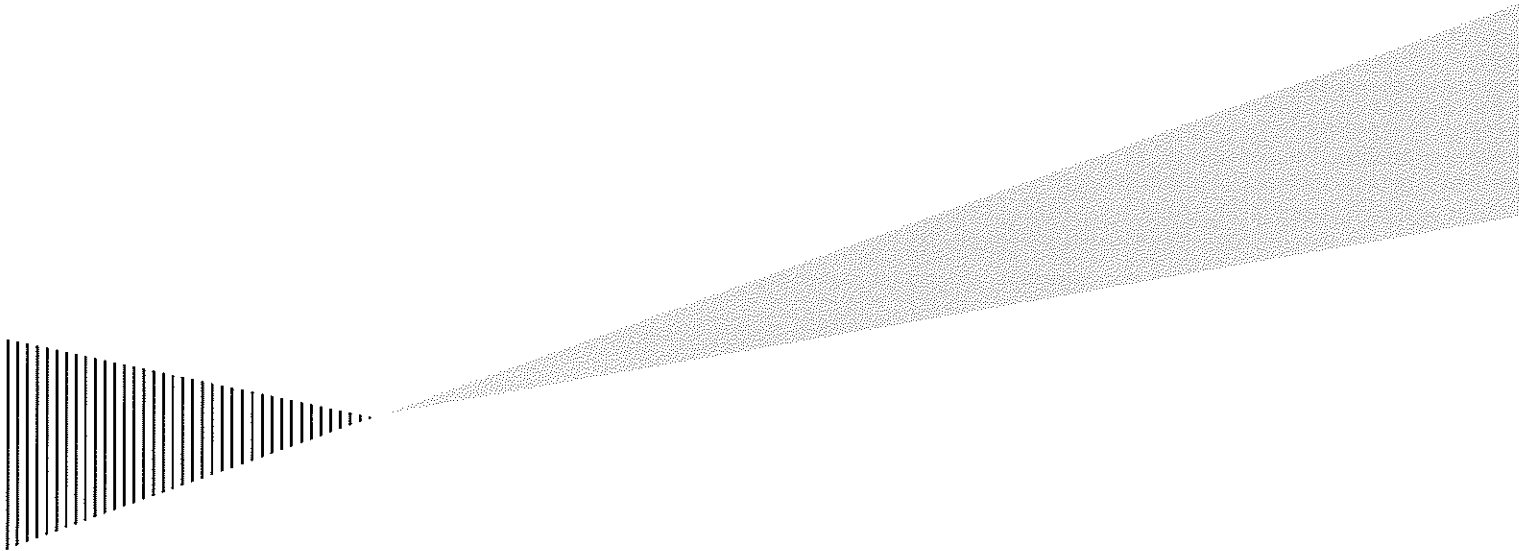

Gemeente Groningen Evaluatie dienstverlening en overzicht kosten controle boekjaar 2012

NIET VERTROUWELIJK

Building a better
working world

De gemeenteraad van de
gemeente Groningen
T.a.v. de griffier, de heer drs. A.G.M. Dashorst
Postbus 20001
9700 PB GRONINGEN

Groningen, 24 september 2013

LVRS-9BQG5G/RB/ih

Evaluatie en overzicht kosten controle boekjaar 2012

Geachte leden van de raad,

Zoals afgesproken in ons dienstverleningsplan voor de controle van de jaarrekening 2012, ontvangt u hierbij een evaluatie van onze dienstverlening en een overzicht van de kosten van onze dienstverlening over het boekjaar 2012.

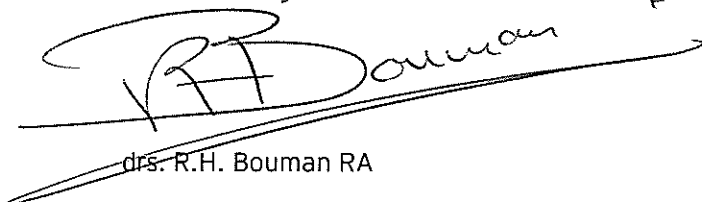
In deze evaluatie hebben wij, vanuit onze invalshoek, aangegeven op welke wijze wij onze dienstverlening hebben uitgevoerd. Wij vertrouwen erop u hiermee inzicht te geven in de kwaliteit en toegevoegde waarde van onze dienstverlening.

Met deze jaarlijkse evaluatie beogen wij onze controle af te stemmen op uw wensen en input te genereren voor het dienstverleningsplan van het volgende jaar. Wij hebben deze evaluatie afgestemd met de concerncontroller ter voorbereiding op de behandeling in het audit committee.

Wij zien graag een bevestiging van het audit committee of wij op deze wijze hebben voldaan aan de gemaakte afspraken.

Tot nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

Handwritten signature of R.H. Bouman in black ink, written over a horizontal line.

drs. R.H. Bouman RA

Building a better
working world

Inhoudsopgave

1	Evaluatie	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Dienstverleningsplan	1
2	Honorarium	4

1 Evaluatie

1.1 Inleiding

Zoals afgesproken in het dienstverleningsplan 2012 (d.d. 12 oktober 2012) leggen wij hierbij schriftelijk de uitkomsten van onze dienstverlening vast ten behoeve van de jaarlijkse evaluatie. Deze evaluatie is vanuit onze invalshoek beschreven.

In deze evaluatie beschrijven wij de uitvoering en uitkomsten van onze werkzaamheden zoals afgesproken in het dienstverleningsplan.

Deze evaluatie is op 18 september 2013 besproken met het audit committee.

1.2 Dienstverleningsplan

1.2.1 Inleiding

Met de vastlegging van onze werkzaamheden in het dienstverleningsplan 2012 hebben wij onze aanpak, zoals met u afgestemd, beschreven en daarbij rekening gehouden met de specifieke situatie van de gemeente Groningen en uw wensen en verwachtingen.

In ons dienstverleningsplan 2012 hebben wij onderscheid gemaakt in de controleaanpak, uw aandachtspunten, team en onafhankelijkheid, communicatie en rapportering en honorarium. In deze paragraaf gaan wij kort in op deze afspraken.

Op het honorarium komen wij terug in het volgende hoofdstuk, waarin wij een overzicht geven van de werkelijke kosten van de controle over het boekjaar 2012.

1.2.2 Controleaanpak

Vorbereiding

Ter voorbereiding op onze controle hebben wij conform het communicatieschema (zie dienstverleningsplan) met alle geledingen in de organisatie gesproken over actuele ontwikkelingen, de follow-up van de bevindingen van voorgaand jaar, mogelijke aandachtspunten, onze risicoanalyse en controleaanpak. De hieruit voortvloeiende posten en processen, zoals benoemd in het dienstverleningsplan, hebben wij gecontroleerd.

Interim-controle

Het doel van de interim-controle is te beoordelen in hoeverre en in welke mate de interne beheersing adequaat en effectief is. Wij hebben onze bevindingen over de bedrijfsvoering gerapporteerd in de managementletter.

Daarbij hebben wij veel tijd en aandacht besteed aan de vele actuele ontwikkelingen (o.a. de recessie en effecten op de grondposities, de ontwikkelingen binnen het sociale domein en de invoering van Wet Hof) en de risicovolle projecten bij de gemeente Groningen (o.a. de Regiotram, reorganisatie, PIJOFACH, oprichting vakdirectie Stadsbeheer, de Regionale Uitvoeringsdienst en Meerstad).

Op concernniveau hebben wij evenals vorig jaar aandacht besteed aan de diverse aspecten van de bedrijfsvoering; zoals de bestuurlijke informatievoorziening, integraal risicomanagement en stresstest, ontwikkeling en positionering (concern) control, begrotingsbeheer, invoering nieuw financieel systeem, administratieve organisatie, interne controle, rechtmatigheid en automatisering. Met onze bevindingen en adviezen hebben wij beoogd, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, een bijdrage te leveren aan de verdere ontwikkeling van de bedrijfsvoering van de gemeente Groningen.

In het audit committee en de commissie F&V is in het algemeen positief gereageerd op de inhoud en vorm van de managementletter.

Jaarrekeningcontrole

De jaarrekeningcontrole is meer gegevensgericht uitgevoerd op de significante posten. Daarbij hebben wij dit jaar, vooruitlopend op de oprichting van het Shared Service Center, een groot deel van de controle van de jaarrekening op concernniveau uitgevoerd. De ervaringen zijn daarbij positief.

Wij hebben onze bevindingen afgestemd met de diensten, het concern, het college van burgemeester en wethouders en het audit committee.

De controle van de jaarrekening 2012 van de gemeente Groningen heeft geresulteerd in een goedkeurende controleverklaring zowel voor de getrouwheid als rechtmatigheid.

Onze jaarrekeningcontrole en accountantsverslag 2012 heeft, evenals voorgaand jaar, in het teken gestaan van de risico's voortvloeiende uit de huidige crisis en in het bijzonder de vastgoedcrisis en daarmee de waardering van de gronden en Meerstad en de onder druk staande financiële positie van de gemeente. Doordat de gemeente Groningen in 2012 de geplande verkopen niet volledig heeft gerealiseerd is een afwaardering van de gronden noodzakelijk geweest van in totaal € 37 miljoen. Door de snel verslechterende marktomstandigheden is in totaliteit in de afgelopen drie jaar circa € 163 miljoen op gronden afgewaardeerd. Dit heeft een enorme impact gehad op het resultaat en het weerstandsvermogen van 2012.

Op verzoek van het college en raad is de controle op de gronden naar voren gehaald (december/januari), zodat eventuele discussiepunten ten aanzien van de waardering tijdig kunnen worden besproken. Het naar voren halen van deze controles wordt door alle geledingen binnen de gemeente gewaardeerd. Om de raad te informeren hebben wij op 28 januari 2013 een extra bijeenkomst met de raad gehouden over onze bevindingen ten aanzien van de controle en waardering van de gronden. Bij de evaluatie is afgesproken dat wij het komend jaar, indien wij controles vervroegd uitvoeren, hierover afzonderlijk rapporteren en de daarmee ook de raad tijdig informeren.

Naar aanleiding van onze interim- en jaarrekeningcontrole hebben wij de volgende top drie van bestuurlijke aandachtspunten voor 2013 meegegeven:

- 1 Analyse en ontwikkeling financiële positie en weerstandsvermogen, de manoeuvreerruimte in de begroting en het te voeren beleid op de langere termijn.
- 2 De control op de grondexploitaties, waaronder Meerstad.
- 3 Control op de organisatieontwikkeling en het Shared Service Center.

De bovenstaande belangrijke aandachtspunten zullen ook voor komend jaar aanvullend aandacht moeten krijgen in onze controle.

Naar onze inschatting hebben wij in onze controleaanpak cliëntgericht gewerkt en daarbij maatwerk geleverd.

1.2.3 Attentiepunten raad

Met de griffie, het audit committee en de raad is afstemming geweest over mogelijke aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2012.

Daarbij is geconstateerd dat in de controle voldoende aandacht wordt besteed aan de belangrijke onderwerpen die spelen bij de gemeente Groningen; zoals Meerstad, grondexploitaties, Dafinci, etc. Om die reden zijn geen aanvullende aandachtspunten geformuleerd. Op de genoemde onderwerpen hebben wij aanvullende werkzaamheden verricht en hierover uitgebreid gerapporteerd in onze managementletter en rapport van bevindingen.

1.2.4 Team en onafhankelijkheid

Het team, zoals voorgesteld in het dienstverleningsplan, heeft het afgelopen jaar de controle uitgevoerd en is reeds meerdere jaren betrokken bij de gemeente Groningen. Wij hebben conform uw verzoek onze onafhankelijkheid bevestigd in het dienstverleningsplan 2012.

Voor alle overige opdrachten van het college van Burgemeester en Wethouders is de pre-approval procedure doorlopen, waarbij wij hebben beargumenteerd waarom de opdracht onze onafhankelijkheid niet aantast. Wij hebben in 2012/2013 twee opdrachten geweigerd en/of niet uitgevoerd in het kader van de onafhankelijkheid; dit betrof een verzoek om te adviseren inzake de waardering van de aandelen Enexis/ Waterbedrijf Groningen en een verzoek Biblionet te ondersteunen i.v.m. de subsidie van de gemeente Groningen. Daarnaast heeft EY een offerte uitgebracht voor een onderzoek naar een Digid-webapplicatie. Dit hebben wij, conform de nieuwe afspraken, vooraf gemeld in het audit committee. Wij hebben de opdracht overigens niet gekregen.

De omvang van de kosten van overige dienstverlening blijft ruimschoots onder de met u afgesproken grens van 100% van de kosten voor de controle.

1.2.5 Communicatie en rapportering

Wij hebben aan alle deadlines van de afgesproken planningen voldaan. De reguliere besprekingen op dienst- en concernniveau rondom de managementletter en het accountantsverslag hebben plaatsgevonden volgens het communicatieschema, zoals opgenomen in het dienstverleningsplan.

De belangrijkste overige overleggen die hebben plaatsgevonden betreffen:

- periodiek overleg met concern(controller) en presentatie in controllersoverleg;
- eens in de gemiddeld acht weken een gesprek gehad met de portefeuillehouder;
- vijf bijeenkomsten van het audit committee (26 september/21 november/23 januari/15 mei/26 juni);
- een aanvullende presentatie op 28 januari 2013 ten aanzien van onze bevindingen over de waardering van de gronden;
- een expert meeting over de (mogelijke) invoering van vennootschapsbelastingplicht voor lokale overheden, schatkistbankieren en Wet Hof op 20 maart 2012.

De verdere organisatieontwikkeling en de concentratie van de PIJOFACH-functies in een Shared Service Center (SSC) zal ook in de komende jaren gevolgen hebben voor onze communicatie en rapportering.

2 Honorarium

Informatie omtrent ons honorarium is opgenomen in de vertrouwelijke versie van de evaluatie 2012.